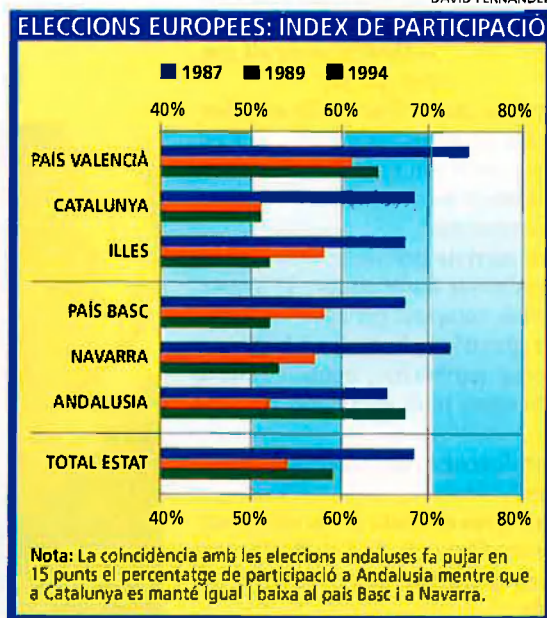

El 13 de juny tindrem les quartes eleccions europees de la nostra història. Coincidiran el mateix dia amb les eleccions municipals i parlamentàries de les Illes Balears i del País Valencià. Per primera vegada, les eleccions europees no es faran en solitari.

Europees: una ocasió per als nacionalistes

Les eleccions al Parlament europeu acostumen a ser a tot Europa unes eleccions de segon ordre. Per l'elector no són tan importants com les altres, i això té les conseqüències següents: l'índex de participació acostuma a ser més baix, es tendeix a utilitzar-hi menys el "vot útil", els partits petits solen obtenir-hi més representació i, finalment, els partits governants acostumen a fer-hi percentatges menors que a les eleccions legislatives, és a dir que hi pot haver un cert vot de càstig. En general aquestes tendències també s'han repetit a les eleccions al Parlament europeu de l'estat espanyol. Però en aquesta ocasió la coincidència amb les municipals i autonòmiques les farà més especials que mai. A l'estat espanyol s'utilitza la

DAVID FERNÁNDEZ

lleï d'Hondt per fer el repartiment dels 64 escons que aporta al Parlament Europeu. La diferència amb les altres convocatòries electorals és que són les úniques amb una sola circumscripció per a tot l'estat. No hi ha barrera mínima percentual per participar en el repartiment d'escons i per tant qualsevol partit que obtingui prou quantitat de vots aconsegueix automàticament un eurodiputat. La circumscripció única fa que siguin unes eleccions molt proporcionals, perquè no es perden vots en circumscripcions petites, com passa en les eleccions generals; és a dir: el percentatge d'escons obtinguts per cada partit s'assembla més al percentatge de vots assolits que no pas a les eleccions generals.

Quants vots costa un eurodiputat? L'any 1994 el darrer dels 64 eurodiputats en va costar 257.524, uns 20.000 més que no en les eleccions del 1987 i del 1989, i això per increment de participació. Enguany la participació pujarà encara més, perquè com que les eleccions europees coincideixen amb les municipals, l'elector que s'hagi decidit a anar a votar ja no li vindrà d'aquí de dipositar també el vot corresponent a l'urna de les europees. En les darreres eleccions municipals la participació va ésser del 70%, més alta que no pas la de les eleccions locals anteriors. Això significa que, si es repetira la participació de les darreres municipals en aquestes europees, l'últim escó podria assignar-se amb 290.000 o 300.000

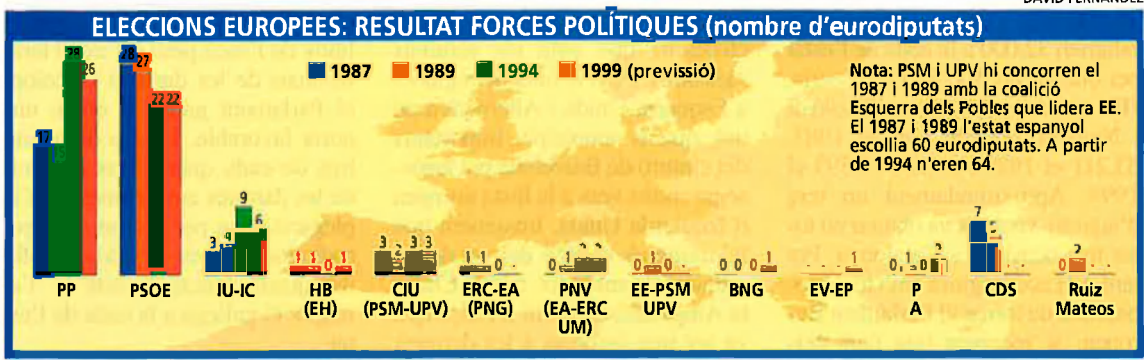
vots absoluts, i les llistes que no superessin aquesta xifra no arribarien a Europa. Si amb 300.000 vots s'aconseguís un eurodiputat, amb 600.000 se n'aconseguirien dos, i així successivament.

La percepció general d'estabilitat del govern central, sumada a la manca d'alternatives i a les crisis de les opcions d'esquerra podrien abocar a una participació més baixa que no la de vegades anteriors. En canvi, la participació pot ser més alta al País Basc i a Navarra per l'especial situació política que s'hi viu, i és que aquestes eleccions s'hi preparen amb una força semblant a la de les darreres autonòmiques, en què la participació va augmentar molt.

Efectes d'una convocatòria conjunta d'eleccions diferents. Les eleccions europees, per molta importància que hi donin els partits polítics, són percebudes per a l'electorat com a poc decisives. Però la coincidència amb altres comicis farà que no tinguin les característiques habituals en les eleccions de segon ordre, sinó amb una repetició dels resultats de les municipals del mateix dia. El vot dual: el de persones que votaran diferents partits segons l'elecció, existirà, sobretot en el cas de les persones més ideologitzades, i més sensibles al factor personal en la tria de l'alcalde. Però encara que hi hagi vot dual, serà minoritari i fins i tot compensatori entre candidatures. Els resultats europeus del 13-J s'assemblaran molt més als resultats de les eleccions municipals

DAVID FERNÁNDEZ

i autonòmiques del mateix dia que no pas a les eleccions europees de fa cinc anys.

Les darreres eleccions europees del 1994 van coincidir amb les eleccions al Parlament andalús. Això va fer que la participació augmentés bastant a Andalusia, i va perjudicar els partits i coalicions que no hi tenien presència. Alhora, si la participació al País Basc baixava, a Catalunya es mantenia. Aquesta vegada, en canvi, el previsible augment de participació al País Basc pot jugar en favor de les coalicions i partits nacionalistes i, en general, de totes les llistes regionalistes i nacionalistes, atès que les eleccions municipals i autonòmiques solen afavorir els partits regionalistes i nacionalistes en detriment dels estatals. N'és l'excepció CiU, per la forta implantació del PSC i d'IC als municipis catalans.

Una bona oportunitat per als partits no estatals. La conjuntura és favorable aquesta vegada a les llistes dels partits nacionalistes, amb la possibilitat que rendibilitzin la seva participació i sumin en conjunt fins a 10 eurodiputats, un resultat històric.

La nostra previsió de les eleccions europees del 13 juny es basa en els resultats de les eleccions locals de fa quatre anys, actualitzades amb els de les darreres eleccions als parlaments gallec i basc. Preveiem, així, una participació del 70% i una participació alta al País Basc, igual o superior a la mitjana estatal. També preveiem una tendència a la baixa d'IU, per les escissions que ha sofert, d'acord amb totes les enquestes. No preveiem cap gran canvi de correlació entre el PP i el PSOE, que

continuarien essent el primer i el segon partit, amb poca diferència. La idea és que hi haurà un arrossegament de vot generalitzat entre eleccions municipals i europees. Amb aquests supòsits els resultats podrien ser molt favorables a les formacions nacionalistes.

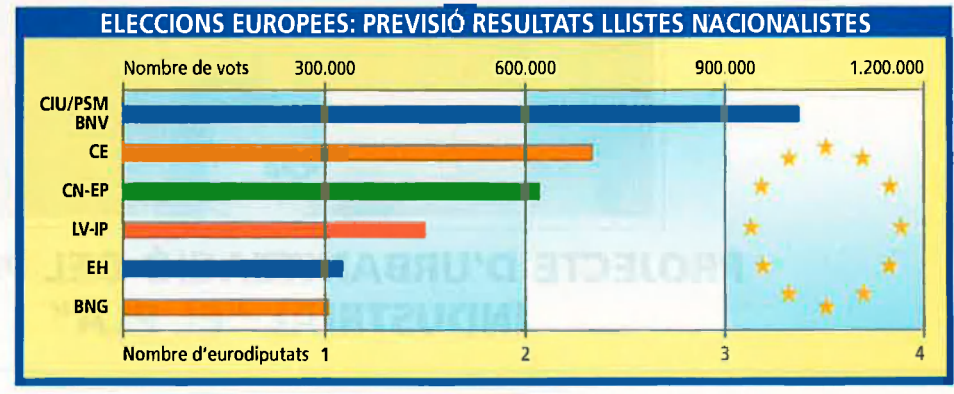
CiU, PSM i BNV: 3 eurodiputats. Si CiU manté el 90% dels vots absoluts de les municipals anteriors i sumem els vots que BNV i PSM van aconseguir a les autonòmiques anteriors, la coalició s'assegura amb tranquil·litat el tercer eurodiputat. Una de les incògnites interessants serà de saber fins a quin punt el PSM i el BNV, situats a l'esquerra de CiU, arrossegaran el vot autonòmic i local a la llista europea de CiU. Les expectatives reals de creixement de tots dos partits assegurarien, en cas de fidehtzar el vot autonòmic, la xifra gens simbòlica dels 150.000 vots. Si la tendència de CiU no fos a la baixa, sinó a l'alça, podrien arribar a somiar en un quart eurodiputat.

Coalició nacionalista per l'Europa de les Nacions (PNV-EA-ERC-UM): 2 eurodiputats. L'objectiu de la coalició és d'arri-

bar als 2 escons. Si el PNB i EA mantenen el 90% dels vots absoluts aconseguits a les darreres autonòmiques, més els 20.000 de Navarra i els 25.000 d'UM, i ERC-EV mantenen el 80% dels 200.000 vots d'ERC de les darreres municipals, obtindrà el segon eurodiputat. Les enquestes no preveuen que l'escissió del PI afecti gaire ERC, però la llista del PI a les europees sempre sumarà uns quants milers de vots. També podria haver-hi una fuga dels votants municipals d'ERC a EH. ERC i EA, pactant amb el PNV i UM, s'han assegurat el primer diputat que tots sols no podien pas aconseguir i són a un pas del segon.

Euskal Herritarrok: un eurodiputat. HB feia uns quants anys que seguia una lenta davallada electoral i el 1994 va perdre l'eurodiputat que havia obtingut tant el 1987 com el 1989. Gràcies a les expectatives suscitades per la treva d'ETA i el Pacte de Lizarrar, a les darreres eleccions basques EH va recuperar espectacularment vots: en va aconseguir 223.264 a les darreres eleccions al Parlament basc. Si es repetien la participació i els vots absoluts, i en sumava uns

DAVID FERNÁNDEZ

35.000 més a Navarra, només li'n faltarien 32.000 a la resta de l'estat per obtenir els 300.000 necessaris. HB va aconseguir fora d'Euskadi i Navarra 111.206 vots el 1987, 53.211 el 1989 i només 15.393 el 1994. Aproximadament un terç d'aquests vots, els va obtenir en totes tres ocasions a Catalunya. Per tant, EH aconseguirà amb tota probabilitat de tornar al Parlament Europeu, si recupera una part dels seus millors resultats fora del seu territori propi.

Los Verdes - Esquerra dels Pobles (Los verdes - Iniciativa per Catalunya - Chunta Aragonesista - Izquierda Andaluza - Esquerda Galega): 1 eurodiputat. És, de molt, la previsió més difícil, perquè tan impredecibles són els resultats de la crisi d'IC, principal soci de la candidatura, com la salut i la implantació dels verds a Espanya. La coincidència amb les municipals bene-

ficia IC, perquè és en aquestes eleccions que obté els resultats més bons. Però la fuga de regidors a Esquerra Unida i Alternativa en uns quants municipis importants del cinturó de Barcelona pot arrossegar molts vots a la llista europea d'Izquierda Unida. Imaginem que IC retingués el 60% del vot de les municipals anteriors, que la Chunta Aragonesista, partit a l'alça que va ser una sorpresa a les darreres autonòmiques aragoneses, n'hi aportí 60.000, i que a la resta de l'estat, entre *Los Verdes* i les escissions d'IU, n'hi aportessin 150.000 més. Doncs bé, en aquest cas, la coalició obtindria folgadamment un eurodiputat i es trobaria a mig camí d'aconseguir-ne un altre. També és probable que la coalició "pesqui" uns quants milers de vots simpatitzants de Nova Esquerra, per exemple al País Valencià, que no vulguin votar al PSOE.

BNG: 1 eurodiputat. En les

eleccions de l'any 1994 va quedar lluny de l'escó però els excel·lents resultats de les darreres eleccions al Parlament gallec li obren una porta favorable. En cas de retenir tres de cada quatre vots absoluts de les darreres autonòmiques, n'aplegaria prou per aconseguir l'eurodiputat. I encara podria recollir uns quants milers de vots de l'emigració gallega a la resta de l'estat.

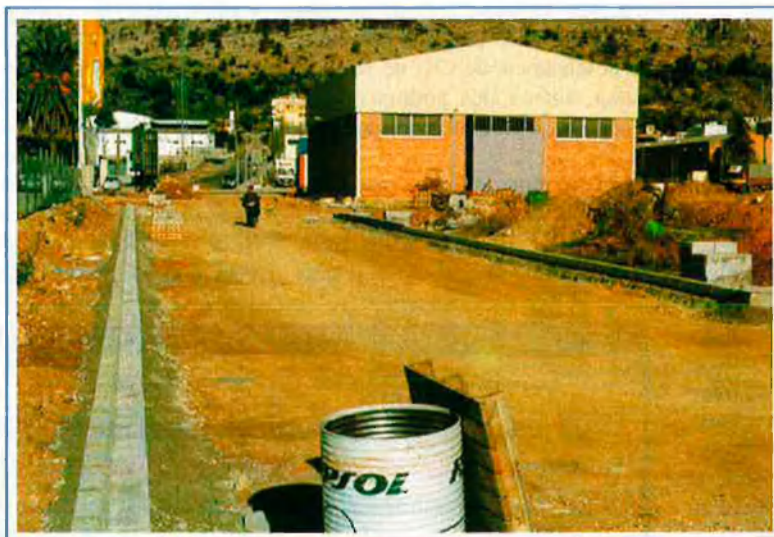
Aquestes previsions són optimistes per als partits nacionalistes, per tal com cap enquesta de les publicades fins ara no els dona uns resultats tan bons. A més, l'assignació d'alguns eurodiputats (el segon d'EP-CN i el primer d'EH i del BNG) és molt justa. L'any 1994 molts vots nacionalistes i regionalistes es van desapropiar; potser en aquesta ocasió podran causar sorpresa. La resposta, diumenge.

Roger Buch

AJUNTAMENT DE TAVERNES DE LA VALLDIGNA

REGIDORIA D'OBRES I URBANISME

PROJECTE D'URBANITZACIÓ DEL POLÍGON INDUSTRIAL "EL PLA"